

določi koledarsko leto kot poslovno leto ter tudi redna glavna skupščina s poročili, proračuni, z volitvami itd. postavi na začetek poslovnega leta, torej v januarij mesec.

Skupščina je soglasno odobrila ta nasvet, in torej slôve odsihdob § 7:

Poslovno leto teče s koledarskim letom. Redna glavna skupščina se snide vsako leto januarija meseca, izvenredna pa, ako jo skliče odbor ali zahteva to 20 društvnikov in hkrati naznani predmet posvetovanja.

Nadalje je skupščina storila sklep, da se ostali dnevni red reši v skupščini, ki bode sklicana po smislu izpremenjenih pravil prihodnjega januarija meseca.

Pri „posameznih nasvetih“ je dr. Majaron nasvetoval izpremembo pravil v §-u 1. in §-u 18., in po soglasnem sklepu skupščine slôve odslej §. 1:

Smoter društvu, ki ima svoj sedež v Ljubljani, gojiti je pravne in državne vede.

Prav tako soglasno je skupščina glede na to, da društvenim shodom ni ničesar sklepati, popravila §. 18, ki sedaj slôve:

Da sklepi v skupščinah obveljajo, treba je nadpolovične večine navzočnih članov, samo predlogu o izobčenji rednih članov, o preuredbi pravil in o razdruženji morata pritrditi dve tretjini.

Ob 8. uri je načelnik zaključil zborovanje.

Književna poročila.

— *Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku. I. zvezek. Kazenski zakon.* — Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1852 št. 117 drž. zakonika z dodanim tiskovnim zakonom z dne 17. decembra 1862 št. 6 d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega. I. natis. V Ljubljani 1889. Izdalo društvo „Pravnik“ v Ljubljani. Natisnila in založila „Narodna Tiskarna“.

Dvojni je razlog, zakaj se nam je veseliti te knjige s tem naslovom. Kolikor dolgo se po uradovih pojavlja slovensko uradovanje, prav toliko časa se je živo čutilo, da temu uradovanju manka podloge, manka praktičnega sredstva,

to je priročne izdave zakonov v slovenskem jeziku. Slovenskega uradovanja ni zavirala nedostatnost slovenščine, niti zgol politično protivje. Slovenščina se uže izza početka ustavne dobe hitro in lahko popolnjuje s pravo- in upravnoslovnimi izrazi, — varnost in točnost pravnega življenja pa zahtevati slovensko uradovanje tako nujno, da se tej zahtevi ne bi upirali niti politični protivniki, ako bi jim ne bilo treba nekako posebnega truda zalágati pri tem uradovanji. Dosedaj je vedno treba prav posebne trudoljubivosti, kedor hoče priučiti se uradni slovenščini ali jo uporabljati. Zakoni in ukazi slovenski, na katere se vsako uro opira pravna služba, razmetani so po okornih in nepreglednih državnih in deželnih zakonikih. Kedo naj išče teh zakonikov Bog vé kodi, kedo naj se uči iz njih slovenskega besedila? Zato pa se je tudi malo-kedo učil iz oficijalnega slovenskega prevoda, ampak dobil je znanje uradne slovenščine po tradiciji in časopisih, dasi ni pravo ni jedno ni drugo. V vsakdanji praksi bilo bi uporabljati poslovenjene zakone, to pa hitro, kakor služba nanese, ali kje so ti zakoni po raznih zakonikih in naposled, kedo jih ima? To so takšne neprilike, da se nikari ne čudimo, če se celo blagohotni in vztrajni uradniki plašijo od slovenskega uradovanja. Kar se tiče dobre uradne slovenščine, jej je prvi pogoj ta, da se je moči učiti je naravnost iz zakonskega besedila, drugi pa, da se je lahko poslužuješ pri vsaki priliki, ne da bi ti bilo treba šele iskati je. Vse to pa se da izpolniti le tako, če so tudi zakoni in ukazi v slovenskem jeziku zbrani in urejeni po tvarinah, in potem če ima zbirka priročno in lahko rabno obliko. Vse to se je tudi spoznavalo za potrebno. Po Razlagovih in Mošetovih „Pravnikih“ se je veliko razpravljalo o tem, sosebno se je naglašala misel, da bi bila celo dolžnost vlade preskrbeti takšne pripomočke za slovensko uradovanje, in nekoliko je bilo to zanašanje krivo, da se sami prijatelji slovenskega uradovanja niso uže preje od sebe odločili za to nujno potrebno podjetje. Čedalje večja potreba naposled ni dala več počivati in zamislilo se je torej podjetje, čigar prvi plod imamo ravnokar pred sabo. Prvi zvezek je to slovenske zbirke zakonov in ni več dvomiti, da bodedo v malo letih imeli jo popolno, kolikor to zahteva vsakedanja potreba. Soditi po tem prvem zvezku, zasnovana je tako, da bode uprav takšen pripomoček v slovenski praksi, kakeršen služi nemški praksi po Manzovi izdavi zakonov. To je velika znamenitost za domače pravosodje, in da smo jo dosegli po tolikih borbah, tega smemo biti sedaj veseli Vsa hvala pristoja možem, ki so lepo idejo zasnovali, kakor tudi društvu „Pravniku“ in „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, ki sta jo obistinila. Oba ta faktorja nam dajeta tudi poročiti, da se bode podjetje vztrajno razvijalo in popolnjevalo, ako bode domači pravniški stan in ves narod pomagal mu po svoje. In tega se lahko nadejamo, ker so koristi od njega očitne za jednega kakor drugega!

I. zvezek torej obsega na 413 straneh materijalno kazensko pravo in to: Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih in dodatek, ki so v njem: I. Tiskovni zakon z dne 17. decembra 1862. št. 6 drž. zak. ex 1863. — II. Zakon z dne 17. decembra 1862 št. 8 drž. zak. ex 1863, zadevajoč nekatere dopolnitve občnega in vojnega kazenskega zakona. — III. Zakon z dne 15. novembra 1867 št. 131 drž. zak. — IV. Zakon z dne 27. oktobra 1862 št. 87

drž. zak. v varstvo osebnosti. — V. Zakon z dne 27. oktobra 1862 št. 88 drž. zak. v varstvo hišne pravice. — VI. Zakon z dne 6. aprila 1870 št. 42 drž. zak. v varstvo listovne in pisemske skrivnosti. — VII. Zakon z dne 7. aprila 1870 št. 43 drž. zak. — VIII. zakoni zoper vlačugarje: 1. Zakon z dne 10. maja 1873 št. 108 drž. zak. 2. Zakon z dne 24. maja 1885 št. 89 drž. zak. 3. Zakon z dne 24. maja 1885 št. 90 drž. zak. — IX. Zakon zoper nepošteno postopke v kreditnih opravilih z dne 28. maja 1881 št. 47 drž. zak. — X. Zakon zoper obrezuspešenje prisilnih zvešil z dne 25. maja 1883 št. 78 drž. zak. — XI. Zakon dajoč ukazila o občnovevarni rabi raznesilnih tvarin z dne 27. maja 1885 št. 134 drž. zak. — XII. Zakon z dne 1. aprila 1872 št. 43 drž. zak. o izvrševanju kaznjiv na prostosti v samotnem zaporu in o komisijah in izvrševanje kaznjiv, katere se postavijo. — XIII. Zakoni zoper živalske kužne bolezni: 1. Zakon z dne 29. februarja 1880 št. 35 drž. zak. o odvratanji in zatiranji kužnih bolezni pri živalih. 2. Zakon z dne 29. februarja 1880 št. 37 drž. zak. kako odvratanji in zatirati govejo kugo. 3. Zakon z dne 14. avgusta 1886 št. 171 drž. zak. — XIV. Zakon z dne 15. novembra 1867 št. 184 drž. zak. o društvenem pravu. — XV. Zakon z dne 15. novembra 1897 št. 135 drž. zak. o shodnem (zbornem) pravu. — XVI. Kazenske določbe iz zakona z dne 11. aprila 1889 št. 41 drž. zak., s katerim se vvaža nov vojni zakon. — XVII. Zakon z dne 30. marca 1888 št. 41 drž. zak., s katerim se ukrepajo kazensko-pravna določila v obrambo podmorskih kablov. — XVIII. Kazenske določbe iz zakona z dne 21. maja 1887 št. 51 drž. zak. o podaljšbi privilegije avstro-ogerske banke. — XIX. Kazenske določbe iz zakona z dne 17. junija 1883 št. 117 drž. zak., zadevajočega nastavo obrtnih nadzornikov. — XX. Kazenske določbe iz zakona z dne 9. aprila 1873 št. 70 drž. zak. o pridobitnih in gospodarstvenih zadrugah. — XXI. Zakon z dne 5. maja 1869 št. 66 drž. zak. o izjemnih naredbah.

Uredniku tega zvezka, velečenjemu dru Jakobu Kavčiču, bilo je te zakone in določbe zbrati, popregledati, nekoliko pa tudi posloveniti. Zbral jih je toliko, kolikor se mu jih je kot veščaku na tem polju videlo potrebnih za vsakdanjo rabo, in to povse zadoščuje. Kako je ravnal z besedilom, pripoveduje sam v „vvodnih besedah“, in proti njegovim načelom ni kaj pripomniti, — povdarjala so se uže letos v „Slov. Pravniku“ in skoro so v obče odobrena. Zakoni, ki so ponatisneni iz državnih zakonikov, so popregledani in v najpotrebnišem popravljjeni; urednik ni imel namena „piliti ruje“, in tako so ostale nekatere male hibe in razlike v besedilu, toda stvari nikakor v kvaro. Prevode zakonov pod I., II., III., IV., V., XIV., XV. in XXI. je dr. Kavčič sam napravil, kajti — pač čudne razmere! — dosedaj jih nitj nismo imeli poslovenjenih. Tu se je „verno“ držal izvirnega nemškega teksta. Mi bi dejali „preverno“, a z druge strani priznavamo, da je slovenščine večji urednik le „razmere“ uvaževal, ko je takisto delal. Samostojno in izvirno urednikovo delo so nadalje „terminologične opombe“ k nekaterim paragrafom kaz. zakonika; v njih so izrazi, katere nasvetuje namesto izrazov v uradnem tekstu. Priznavamo, da so boljši, oziroma jedino pravi, in dobro bodo došli praksi, kakor tudi prelagatelju bodočega kazenskega zakonika. Tu omenimo, da se bi kedo morda obotavljal naročiti si ta zvezek „zbirke“, češ, saj itak dobo-

demo nov kazenski zakonik. Ta bojazen ne bi bila osnovana. Prvič je zaradi stvari same takoj pričeti praktično uporabljati „zbirko“, drugič novi zakonik še ni dodelan, in če mu bode v to sreča mila, v moč ne stopi pred 1. januarjem 1892. leta, a tretjič ta zvezek ne obsega samo kaz. zakonika, nego več kot polovica ga je še drugih kazensko-pravnih določil, ki ostanejo v moči navzlic novemu zakoniku. Posebno vrednost pa dajejo še temu delu razsodbe kasacijskega dvora, katere je urednik nabral in uvrstil, dobro vedoč, da bi jih praksa sicer živo pogrešala. S to uvrstitvijo se ta zvezek „zbrke“ tako odlikuje, kakor se odlikuje novejšo dobo le nemške zbirke, ki imajo uže celo zgodovino svojega razvitka za sabo.

S kratka: s' to lično knjižico storil je slovenski narod velik korak v svojem napredku. Ako je ona sama na sebi znamenje probeje in hrepenjenja po enakopravnosti, dvomiti ni, da bode na podlogi istih čednostij širila se po obilnem kupovanji in koristila narodu, mnogo čitana in mnogo tudi uporabljana. Faktorjem, ki so jo spravili na svetlo, sosebno pa njenemu uredniku, velecejenemu dru. Jakobu Kavčiču bode to gotovo najlepši izraz zahvale, katero jim je občinstvo dolžno v obilni meri!

— *Mjesečnik* (pravničkoga društva u Zagrebu) prinaša v 9. letošnjem broji za september mesec: Dr. A. Badaj: Protokoliranje trgov. miraza po § 552 trg. z. — Dr. M. Mikulčić: K zakonu od 6. travnja 1881. — Dr. A. Salaj: Prvenstvo kamata intabulirane glavnice. — Osnova zakona o postopku o slučajevih smetana posjeda. — §§.: Mjestni sudovi. — Pravosudje: A Gradjansko. B. Mjenbeno i trgovačko C. Kazнено. — Viestnik.

— *Branic* (glasilo, „udruženja javnih pravozastupnika u Srbiji“) prinaša v 7. let. zvesku za julij mesec: Da li neobjavljen fideikomis može biti od štete za pravo trećih? Napisao St. Maksimović. — Lažno svedočenje pred sudom na pretresu i važnost § 202 kriv. post. Napisao A. Antić. — Beleške iz sudske medicine. Napisao dr. M. V. Vasić. — O organizaciji pravosudja. Istoriska studija F. de Kulanža, prevod s francoskog Ž. Milosavljevića (nastovak). — Iz sudnice. — Pravozastupniški ispiti. — Beleško.

— *Právník*. (Vydává Právnícká Jednota v Praze.) Vsebina sešitka za september mesec XVII.: O jedné vadě zákona ze dne 6. imora 1869 č. 18. ř. z. Podává Karel Kobinger. — Praktické případy. — Denník. — XVIII.: Ticket-of-leave. Podává B. Lepař. — Practické případy.

— *Juridičesko spisanie*. (Izdavajo P. Iv. Dančov, G. Zgurev i A. Kableškov v Sofiji.) Stopil je ta vrlo urejevan list septembra meseca v drugo leto ter je vsebina knjige I.: I. Po zakonoprojekt za nastojničestvoto. (Dr. Šimanov.) II. Po povod na pismata napečatani v XII. knjižka, I. god na „Juridičeskoto opisanie“. (G. Zgurev) III. Nekoi praktičeski beležki vrhu ustrojstvoto na dlžnost na Sondebnite pristavi i tehñite pomošćnici. (P. B-j.) IV. Pisma polučeni v redakcijata. V. Praktičeski slučai. VI. Knižovni izvestija. Pribavka: Zakon za nasledstvoto.

— *Entscheidungen des k. k. obersten Gerichtshofes in Civilsachen*, herausgegeben von Dr. R. Nowak. III. Band. Wien (Manz) 1889.

— *Katechismus des neuen österr. Wehrgesetzes* von Dr. Leop. Berg. Wien (M. Perles) 1889

— *Das neue Wehrgesetz nebst dem Strafgesetz über Nichtbefolgung einer Militäreinberufung*. Mit Erläuterungen aus den Materialien herausgegeben von Dr. Leo Geller. Wien (M. Perles) 1889.

— *Handwörterbuch der Staatswissenschaften*. Herausgegeben von Dr. J. Conrad, L. Elster, W. Lexis und Edg. Loennig. Erste Lieferung Jena, (Gustav Fischer) 1889.

Državni zakonik v slovenski izdaji. (Dalje.) — Kos XIV. Izdan in razposlan dné 11. aprila 1889. 39. Zakon od 4. aprila 1889, s katerim se ukreplejše nekatere premembe zakona od 30. marcija 1888 (Drž. zak. št. 33) o zavarovanji delavcev gledé kake bolezni 40. Razglas ministerstva notranjih reči od 7. aprila 1889, s katerim se izpreminjajo neka določila z razglasom tega ministerstva od 20. oktobra 1888 (Drž. zak. št. 159) raznanzjenega vzornega ustanovila za okrajne bolniške blagajnice in navoda za njih rabljenje. — Kos XV. Izdan in razposlan dné 13. aprila 1889. 41. Zakon od 11. aprila 1889, s katerim se vvaja nov vojni zakon. — Kos XVI. Izdan in razposlan dné 14. aprila 1889. 42. Razpis finančnega ministerstva od 8. aprila 1889, o izvozu ne sladkih, žganih opojnih pijač. 43. Zakon od 13. aprila 1889, s katerim se dovoljuje nabor za vzdržavanje vojstva (vojnega pomorstva) in deželne brambe potrebni novinski kontingent v letu 1889 — Kos XVII. Izdan in razposlan dné 16. aprila 1889. 44. Ukaz ministerstev za pravosodje in za finance v porazumu z vrhovim računničem od 13. aprila 1889 o zvršitvi v §§ 3 do 5 zakona od 28. marcija 1889 (Drž. zak. št. 32) zapovedarega pokolkovanja zadolžnic s premijami, katere se hranijo v sodno-hranilnem uradu. — Kos XVIII. Izdan in razposlan dné 17. aprila 1889. 45. Ukaz ministerstva za deželno bran od 15. aprila 1889, v izvedbo zakona od 11. aprila 1889 (Drž. zak. št. 41), s katerim se vvaja nov vojni zakon. — Kos XIX. Izdan in razposlan dne 17. aprila 1889. 46. Ukaz ministerstva za bogočastje in uk od 12. aprila 1889, o ugodnostih, katere se podelé učencem na visokih šolah, odslužujočim prezentno službo kakor enoletni dobrovoljci. — Kos XX. Izdan in razposlan dné 17. aprila 1889. 47. Ukaz ministerstva notranjih reči v porazumu s pravosodnim ministerstvom od 10. aprila 1889, s katerim se ukrepajo natančnejša določila o razsodiših nezgodnih zavarovalnic. Kos XXI. Izdan in razposlan dné 18. aprila 1889. 48. Ukaz ministerstva za deželno bran od 18. aprila 1889, s katerim se razglašajo prehodnja določila k zakonu od 11. aprila 1889 (Drž. zak. št. 41) o vvedbi novega vojnega zakona. 49. Ukaz ministerstva za deželno bran od 18. aprila 1889 o predčasnem dopustu nekih določenih vrst vojnodolžnih III. letnega razreda — Kos XXII. Izdan in razposlan dné 20. aprila 1889. 50. Zakon od 10. aprila 1889 o napravi, oziroma pridobitvi lastnih poštnih in telegrafskih poslopij v Libercu, Ljubnem in Brodih. 51. Ukaz trgovinskega ministerstva od 20. aprila 1889 o izpremeni in dopolnitvi nekih določil z ukazom od 10. junija 1874 (Drž. zak. št. 75) uvedenega kretnega pravilnika železnicam kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, oziroma z ukazi od 15. septembra 1881 (Drž. zak. št. 100), od 1. julija 1884 (Drž. zak. št. 106), od 15. septembra 1885

(Drž. zak. št. 131) in od 15. julija 1886 (Drž. zak. št. 125) k njemu izdanih dodatkov. — Kos XIII. Izdan in razposlan dne 20. aprila 1889. 52. Zakon od 1. julija 1889, s katerim se uvajajo za kmetijska posestva srednje velikosti posebni propisi o delitvi dedine. — Kos XXIV. Izdan in razposlan dne 24. aprila 1889. 53. Cesarski patent od 19. aprila 1889, s katerim se razpuščajo deželni zbori: češki, dalmatinski, gališki in vladimirski s krakovskim, kranjski, tirolski, isterski, potem goriški in gradiščanski. (Dalje prih.)

Deželni zakonik za vojvodino Štajersko. Leto 1889. (Dalje.) VII. kos. Izdan in razposlan dne 22. julija 1889. — 11.) Razglas štajerskega dečelnega odbora dne 12. junija 1889, št. 10165, s katerim se spreminja izpeljaven ukaz z dne 22. maja 1886, dež. zak., št. 27., k postavi dne 9. januarija 1882, o povzdigi govedarije.

Drobne vesti.

(Iz kronike društva „Pravnika“.) Dne 28. prošlega meseca bil je jako brojno obiskan društveni shod zvečer v hotelu pri „Slonu“. Načelnik dr. Papež je kot predsednik shodov ogovoril navzočne, potem pa dal besedo odborniku dru. Ferjančiču k 2. točki dnevnega reda, to je k predavanju o „novem kazenskem zakoniku“. Predavanje je trajalo poldrugo uro in navzočni so imeli redko priliko, da jim je načela ter zanimivejše no ote v načrtu temeljito razkril uprav član permanentnega odseka, kateremu je načrt prirediti za državnozbornsko razpravo. Dr. Ferjančič je obilo pomnje vrednega razložil in to je bilo tem laglje vtisniti si v spomin, ker je govoril v mičnih besedah o tej resni tvarini. Govor je završil z dodatkom v katerem je pobijal kritiko kaz.-zak. načrta v „Neue Fr. Pr.“ Žal, da nam ni moči v tej številki priobiti tega predavanja, a storimo to prihodnjič po stenogramu. Predavatelju je načelnik dr. Papež z zborom vred izrekel iskreno priznanje. — Na tem shodu je potem odbornik dr. Majaron opozoril na nepraktično določbo v pravilih, da je redno glavno skupščino sklicati meseca septembra, ko je vnder poslovno leto društvu in „Slov. Pravniku“ koledarsko leto. Odbornik Gogola je pojasnil, da se je zategadelj določil tak čas, ker bi bila lahko vdeležba vnanjih društvenikov večja, a tudi njemu se vidi skupščina začetkom koledarskega leta umestniša zaradi računskih zaključkov in proračuna. Shod je pritrdil priporočilu dra. Majarona, naj se torej zboljšajo pravila. (Glej poročilo o glavni skupščini.) — Po završenem dnevnem redu je dr. Šušteršič z glasnim odobravanjem navzočnih omenjal veselega dogodka v društvenem delovanji, namreč I. zvezka „zbirke avstrijskih zakonov v slovanskem jeziku“ ter nazdravil zaslužnemu uredniku njegovemu, dru. Jak. Kavčiču. Ta je v odgovoru naglašal, da je idejo takega izdajana, ki je sedaj v zavetišči društva „Pravnika“, sprožil in nekoliko obistinil prvi dr. Tavčar, da je on sam rad lotil se podjetja, ker je